

§ 95

Dnr 2015/KS 0597 001

Svar på motion om att förbjuda vilda djur på cirkus i Tyresö

Kommunledningsutskottets förslag till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige

- Motionen anses besvarad.

Protokollsanteckning

Marcus Obligado (V) hade yrkat bifall till motionen om han hade haft rösträtt.

Beskrivning av ärendet

Mikael Ordenius, Marie Åkesdotter och Liljan Nylinder (MP) har den 16 december 2015 inkommit med en motion om att Tyresö kommun ska fatta ett generellt beslut om att inte upplåta kommunal mark till cirkusar som har vilda djur.

Kommunkansliet gör bedömningen att det inte ligger inom den kommunala kompetensen att införa lokala föreskrifter i frågor där bemyndigande saknas i lag eller annan författning att reglera frågan. Ordningslagen har inte till syfte att reglera djurskyddsfrågor, utan syftar till att upprätthålla ordning och säkerhet. Djurskyddsfrågor regleras i en annan lagstiftning, och det måste i så fall ske ändringar i djurskyddslagstiftningen om kommunen ska tillåtas att förhindra vilda djur på cirkus. Ordningslagen anger särskilt att frågor som kan och ska hanteras i annan lagstiftning inte ska hanteras enligt den lagstiftningen.

Motionen föreslås anses besvarad genom kommunkansliets juridiska bedömning.

Ordförandeutlåtande

Miljöpartisterna Mikael Ordenius, Marie Åkesdotter och Lilian Nylinder föreslår kommunfullmäktige besluta att Tyresö kommun inte ska hyra ut

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

mark till cirkusar med vilda djur samt att inte stödja den typen av cirkusar.

Jag delar Miljöpartiets syn på användning av icke-domesticerade djur på cirkus. Sjölejon ska hålla till i havet på klippor, inte i sågspån på en cirkus. Miljön på en cirkus går aldrig att jämföra med den i det vilda.

Men samtidigt är det ingen fråga som Tyresö kommun kan reglera genom lokala föreskrifter i ordningsstadgan, vilket det redogörs för i tjänstemannaskrivelsen. Djurskyddsfrågor regleras i en annan lagstiftning, och det måste i så fall ske ändringar i djurskyddslagstiftningen om kommunen ska tillåtas att förhindra vilda djur på cirkus. Viktigt att påpeka är dock att Tyresö inte stöder användningen av *vilda* och exotiska *djur* på *cirkus*. Det är också positivt att antalet cirkusar i Sverige som fortfarande använder vilda djur i föreställningarna är väldigt få till antalet och att utvecklingen går åt rätt håll.

Med anledning av detta anses motionen besvarad.

Ordförandeförslag

Ordförande Fredrik Saweståhl (M) föreslår att motionen ska anses besvarad.

Yrkande

Marie Åkesdotter (MP) yrkar bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer frågan om bifall till ordförandeförslaget. Ordföranden ställer frågan om bifall till Marie Åkesdotters (MP) yrkande.

Kommunledningsutskottet beslutar enligt ordförandeförslaget.

Bilagor

TJÄNSTESKRIVELSE - svar på motion om förbud av vilda djur på cirkus.pdf

Motion om förbud av vilda djur på cirkus.pdf

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

Tyresö kommun
kommunkansliet
Eva Nilsson
Kommunjurist
08-5782 9241
eva.m.nilsson@tyresö.se

TJÄNSTESKRIVELSE

2016-06-17

1 (3)

Dnr 2015/KS 0597 001

Kommunledningsutskottet

Svar på motion om förbud av vilda djur på cirkus i Tyresö

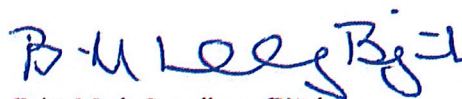
Kommunledningsutskottets förslag till kommunstyrelsen

- Motionen anses besvarad.

Kommunstyrelseförvaltningen

Bo Renman
Kommundirektör

Britt-Marie Lundberg-Björk
Chef Medborgarfokus

Beskrivning av ärendet

Mikael Ordenius, Marie Åkesdotter och Liljan Nylinder (MP) har den 16 december 2015 inkommit med en motion om att Tyresö kommun ska fatta ett generellt beslut om att inte upplåta kommunal mark till cirkusar som har vilda djur.

I motionen yrkas dels att kommunen inte ska hyra ut mark till cirkusar som har vilda djur, dels att Tyresö kommun inte stödjer cirkusar med vilda djur.

De båda yrkandena får uppfattas som sammanhängande, då Tyresö kommun inte i övrigt stödjer cirkusar, förutom upplåtelse av kommunal mark.

Snarlika motioner har lämnats i en rad kommuner, senast efter en kampanj från organisationen "Djurens rätt". Carl Schlyter (MP) har lämnat motion i samma fråga i riksdagen den 5 oktober 2015. Denna motion avslogs i riksdagen den 21 april 2016 med hänvisning till pågående EU-arbete om djurskydd (se betänkande 2015/16:MJU16).

Hudiksvalls kommun är hittills den enda kommunen som bifallit motionen och fattat beslut om att förbjuda upplåtelse av kommunal mark till cirkusar med vilda djur, beslut i fullmäktige 2015-11-23, § 194. Detta beslut är överklagat via laglighetsprövning, men är fortfarande under handläggning i förvaltningsrätten. I Österåkers kommun beslutade kommunfullmäktige 2016-03-14 § 2:17 att bifalla motionen genom att utreda möjligheterna att neka kringresande cirkusar som har icke domesticerade djur att nyttja kommunal mark. Frågan har utretts från tjänstemannahåll, men ännu inte kommit upp för politiskt beslut. Enligt förslag till tjänsteskrivelse bedömer tjänstemännen att det inte finns lagliga möjligheter att på kommunal nivå besluta om ett förbud mot upplåtelse av kommunal mark till cirkusar som uppträder med vilda djur. Övriga kommuner som hunnit besluta angående motionen har avslagit denna.

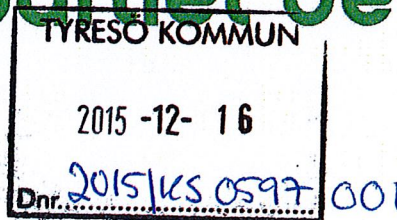
Det finns en dom från förvaltningsrätten i Jönköping, beslutsdatum 2005-05-13, mål nr 1010-04, som gäller denna frågeställning. Här förbjöd Tranås kommun upplåtelse av kommunal mark till samtliga cirkusar som överhuvudtaget hade levande djur, dvs. inte bara vilda djur. Förutom denna dom finns endast ärendet i förvaltningsrätten i Falun rörande Hudiksvalls kommuns beslut, som fortfarande pågår. I domen från 2005 överklagades Tranås kommuns beslut via laglighetsprövning enligt kommunallagen.

I domen konstaterar domstolen att ordningslagen har regler om cirkusar, som i ordningslagen betraktas som en allmän sammankomst. Ordningslagen tar dock sikte på ordning och säkerhet. Förarbetena till ordningslagen anger att de lokala

föreskrifterna inte får angå annat än ordningen på en offentlig plats. Det gäller exempelvis avseende störningar i trafiken eller liknande ordningsfrågor som syftar till att tillgodose kommunens intresse som fastighetsägare. Beslutet är av normgivande karaktär som får anses som en lokal föreskrift. Domstolen fann att det av kommunen fattade beslutet stred mot 3 kap. 8 § ordningslagen. Domstolen hänvisar också i domskälen till att det av 3 kap. 12 § ordningslagen framgår att föreskrifter enligt 8 § inte får angå förhållande som är reglerade i annan lag eller författning eller kan regleras på något annat sätt. Föreskrifterna får inte heller lägga onödigt tvång på allmänheten eller annars göra obefogade inskränkningar i den enskildes frihet.

Kommunkansliet gör följande bedömning:

Den ovan redovisade förvaltningsrättsdomen har inget prejudikatvärde eftersom det bara är en förvaltningsrättsdom som inte blev överklagad. Emellertid delar kommunkansliet förvaltningsrättens bedömning. En kommun får inte införa lokala föreskrifter i frågor där bemyndigande saknas i lag eller annan författning att reglera frågan. Djurskyddsfrågor regleras i en annan lagstiftning, och det måste i så fall ske ändringar i djurskyddslagstiftningen om kommunen ska tillåtas att förhindra vilda djur på cirkus. Carl Schlyters motion om detta i riksdagen avslogs, med hänvisning till pågående EU-arbete. Det kan således så småningom bli fråga om ändring i djurskyddslagstiftningen, som medför att cirkusar inte får ha vilda djur, men det är inte - enligt kommunkansliet bedömning - juridiskt korrekt att föregå eventuella lagstiftningsåtgärder genom att införa ett förbud på kommunal nivå i frågan. Det ligger heller inte inom den kommunala kompetensen, då ett bemyndigande till sådana lokala föreskrifter saknas i ordningslagen. Till saken hör också att ordningslagen särskilt anger att frågor som kan och ska hanteras i annan lagstiftning inte ska hanteras enligt ordningslagen.

Motion

Kommunfullmäktige 17 december 2015

Förbud av vilda djur på cirkus i Tyresö

Cirkus med dresserade djur har sitt ursprung i 1700-talets Storbritannien. Syftet är att få djuren att göra saker de normalt inte gör i sitt fria beteende. Detta kan i viss mån accepteras för djur som hästar och hundar, men inte för vilda djur.

Cirkusens verksamhet bygger på att ständigt befinna sig på resande fot och har därmed väldigt begränsade utrymmen och otillräcklig stimulans för djuren. När de inte får utlopp för sina naturliga beteenden kan de utveckla beteendestörningar och utsättas för lidande, både fysiskt och psykiskt. Cirkusmiljön är oacceptabel för vilda djur som har stora behov att röra sig på land eller i vatten. Även med den bästa viljan i världen kan cirkusar av praktiska skäl inte tillgodose djurens naturliga behov av rörelsefrihet och socialt umgänge. I många länder i Europa har därför vilda och exotiska djur på cirkus förbjudits.

Ett stort antal länder i världen har förbjudit vilda djur på cirkus, däribland Nederländerna, Storbritannien och flera latinamerikanska länder. Grekland, Cypern, Bolivia och Bosnien-Hercegovina har förbjudit alla djur på cirkus. I Sverige har flera kommuner tagit initiativ att förbjuda djurcirkusar på kommunal mark.

En majoritet av svenskarna anser att vilda djur inte bör få förekomma på cirkusar och två tunga instanser - Sveriges Veterinärförbund och expertgruppen som år 2011 tog fram förslag till ny djurskyddslag - har föreslagit förbud mot elefanter och sjölejon på cirkus på grund av att dessa djurs naturliga beteende inte kan tillgodoses.

Då Djurens Rätt har kartlagt riksdagspartiernas djurpolitik inför valet 2014 framkom också att en klar majoritet av riksdagspartierna redan stödjer förslaget om att vilda djur på cirkus ska förbjudas eller fasas ut. Nu vill vi att Tyresö går före och förbjuder cirkusar med vilda djur på den kommunala marken i Tyresö.

Miljöpartiet föreslår att fullmäktige beslutar:

att Tyresö kommunen inte ska hyra ut mark till cirkusar som har vilda djur.

att Tyresö kommun inte stödjer cirkusar med vilda djur.

För Miljöpartiet i Tyresö

Mikael Ordenius

Marie Åkesdotter

Liljan Nylinder

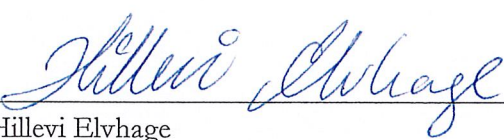
Datum 2016-08-11
Tid 09:00–10:50
Plats Sammanträdesrum Bollmora, kommunhuset

Beslutande Se närvarolista

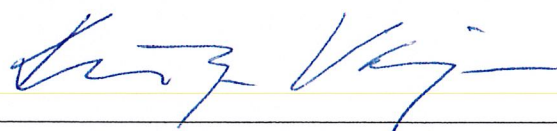
Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats och tid Kommunkansliet 2016-08-15

Paragrafer 78 - 97

Sekreterare
Hillevi Elvhage

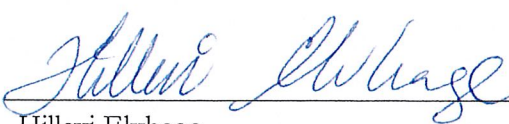
Ordförande
Fredrik Saweståhl

Justerande
Kristjan Vaigur

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Kommunledningsutskottet
Sammanträdesdatum 2016-08-11
Datum då anslaget sätts upp 2016-08-16
Datum då anslaget tas ned 2016-09-07
Förvaringsplats för protokollet Kommunkansliets arkiv plan 6

Underskrift
Hillevi Elvhage

Utdragsbestyrkande

Närvarolista

Beslutande

Fredrik Saweståhl (M), ordförande

Mats Lindblom (L), 1:e vice ordförande, § 78-81 och 83-97

Anita Mattsson (S), 2:e vice ordförande

Andreas Jonsson (M), tjänstgörande ersättare för Ulrica Riis-Pedersen (C) § 85

Anna Steele (L), tjänstgörande ersättare för Mats Lindblom (L) § 82

Helen Dwyer (C), tjänstgörande ersättare för Ulrica Riis-Pedersen (C) från och med kl.

09.05 § 78-84 och 86-97

Anna Lund (KD), tjänstgörande ersättare för Leif Kennerberg (KD)

Kristjan Vaigur (S)

Marie Åkesdotter (MP)

Ersättare

Anders Linder (S)

Marcus Obligado (V), från och med kl. 09.05 § 78-84 och 86-97

Övriga

Bo Renman, kommundirektör, kommunstyrelseförvaltningen

Sigbrith Martinsson, ekonomichef, kommunstyrelseförvaltningen

Eva Liliequist, biträdande HR-chef, kommunstyrelseförvaltningen, § 85

Britt-Marie Lundberg-Björk, chef tekniska kontoret och medborgarfokus, kommunstyrelseförvaltningen

Ulrika Josephson Westberg, chef kommunkansliet, kommunstyrelseförvaltningen

Hillevi Elvhage, kommunsekreterare, kommunstyrelseförvaltningen

Urban Petrén, IT-chef, kommunstyrelseförvaltningen, § 78-80 och 85

Frånvarande

Ulrica Riis-Pedersen (C)

Leif Kennerberg (KD)

Karin Ljung (S)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------